

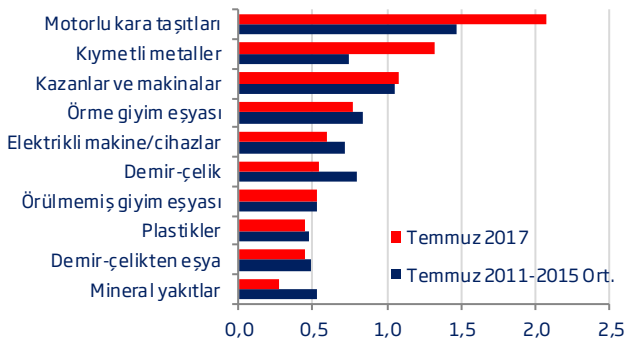
Temmuz ayında baz etkisi dış ticaret göstergelerinin hızlı artmasına neden oldu.

Temmuz ayında ihracat ve ithalat geçtiğimiz yıl meydana gelen başarısız darbe girişiminin ve Ramazan Bayramı'nın yarattığı baz etkisiyle hızlı artmıştır. İhracat hacmi yıllık bazda %28,3 oranında artarak 12,6 milyar USD olurken ithalat hacmi %46,2 yükselerek 21,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylece aynı dönemde dış ticaret açığı %82,5 oranında genişleyerek 8,8 milyar USD olmuştur. 2011-2015 dönemi Temmuz ayı ortalamalarına bakıldığında ise ihracat ve ithalat hacminin sırasıyla 12,4 milyar USD ve 20,6 milyar USD düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu çerçevede, Temmuz ayında ihracatın söz konusu dönemdeki ortalamasına yakın düzeyde gerçekleştiği, ithalatın ise ortalamasının bir miktar üzerine çıktığı görülmektedir.

2017 yılının ilk 7 ayı dikkate alındığında, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre ihracat %10,6, ithalat da %13,5 oranında genişlemiştir. Bu dönemde dış ticaret açığı %20,7 artarak 39,7 milyar USD olmuştur.

İhracat performansı...

Temmuz ayındaki baz etkisi nedeniyle ihracatın alt kalemlerinde de yüksek oranlı artışlar söz konusu olmuştur. Bu nedenle, ihracat ürünlerinin Temmuz ayındaki performansını geçmiş dönem ortalamaları ile kıyaslamak yerinde olacaktır. En fazla ihracat yaptığımız ilk 10 ürün incelendiğinde, 2011-2015 dönemindeki Temmuz ayı ortalamalarına göre motorlu kara taşıtları ve kıymetli metal ihracatının 2017 yılında olumlu bir performans sergilediği, demir-çelik, elektrikli makineler ve mineral yakıtlar ihracatının ise geçmişe kıyasla daha düşük düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Diğer kalemler ise geçmiş dönem ortalamalarına yakın düzeyde seyretmiştir.

En Fazla İhracatı Yapılan İlk 10 Ürün
(milyar USD)**Dış Ticaret Dengesi**

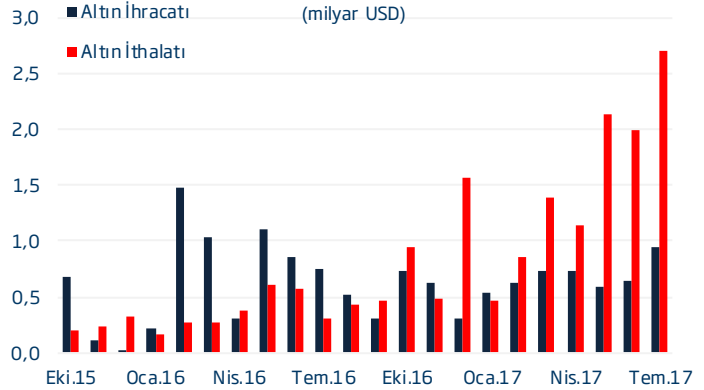
(milyar USD)

	Temmuz		Değişim (%)	Ocak-Temmuz		Değişim (%)
	2016	2017		2016	2017	
İhracat	9,9	12,6	28,3	81,4	90,1	10,6
İthalat	14,7	21,5	46,2	114,4	129,8	13,5
Dış Ticaret Dengesi	-4,8	-8,8	82,5	-32,9	-39,7	20,7
Karşılama Oranı (%)	67,0	58,8	-	71,2	69,4	-

Yılın ilk 7 aylık döneminde ihracat artışının alt kalemlerin geneline yayıldığı görülmektedir. Ülke bazında değerlendirildiğinde ise, altın ihracatına bağlı olarak Birleşik Arap Emirliklerine yönelik ihracattaki hızlı artış öne çıkmaktadır. Bu dönemde, Rusya'ya yönelik ihracat da ikili ilişkilerin normalleşmesi paralelinde %59,7 yükselmiştir.

Altın ve enerji ithalatı artmaya devam ediyor.

Yüksek düzeydeki altın ithalatı Temmuz ayında da sürmüştür. Türkiye Temmuz ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yaklaşık 9 kat daha fazla altın ithal ederken, ilk 7 ayda altın ithalatı yıllık bazda 8,1 milyar USD artarak ithalat hacmindeki genişlemede belirleyici rol oynamıştır. Öte yandan, enerji fiyatlarının yıl genelinde geçtiğimiz yılın üzerinde seyretmesi enerji ithalatının da artmasına yol açmıştır.

Altın Dış Ticareti
(milyar USD)**Beklentiler**

Temmuz ayında petrol fiyatları 50 USD/varil düzeyinin altına inse de yeniden bu seviyenin üzerine yükselmiştir. Fiyatlarda belirgin bir düşüş olmadığı sürece yılsonuna kadar petrol fiyatlarının geçtiğimiz yılın üzerinde seyredeceği anlaşılmaktadır. Ayrıca, altın ithalatındaki belirgin artış son dönemde ithalatı yükselten önemli bir etken olmuştur. Söz konusu eğilimin sürmesi durumunda, petrol fiyatlarının seyri de dikkate alındığında, dış ticaret açığının yılın geri kalanında genişlemeye devam edeceğini tahmin ediyoruz. Öte yandan, Ağustos sonu itibarıyla EUR/USD paritesi 1,20 düzeyini aşarak son 2 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Eurodaki değer kazancının en önemli ihraç pazarımız konumundaki AB ülkelerine yönelik ihracatı olumlu etkileyebileceğini öngörüyoruz.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem** - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr**Alper Gürler** - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr**Hatice Erkiletlioğlu** - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr**İlker Şahin** - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr**Eren Demir** - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr**Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu** - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr**Gamze Can** - Uzman
gamze.can@isbank.com.trBütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.